

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul prezentului act normativ

**Ordonanță de Urgență
pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și prorogarea unor termene**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii prezentului act normativ

1. Descrierea situației actuale: Legea educației naționale nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare prevede faptul că finanțarea de la bugetul de stat se realizează în mod exclusiv pentru forma de învățământ cu frecvență, pentru instituțiile de învățământ superior care au fost acreditate să funcționeze cu această formă:

- art.150 alin. (5) „Studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă pentru studiile universitare de licență la forma de învățământ cu frecvență un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru universitățile de stat.

-art.155 alin. (4): „Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă pentru studiile universitare de master la forma de învățământ cu frecvență un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru universitățile de stat.”

- art. 222 alin.(1) : „Învățământul universitar de stat este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă, în condițiile legii.”

-art. 223 alin.(4) prevede faptul că Ministerul Educației asigură finanțarea de bază pentru universitățile de stat, prin granturi de studii calculate pe baza costului mediu per student echivalent, per domeniu, per cicluri de studiu și per limbă de predare.

Legea nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare definește forma de învățământ cu frecvență în cuprinsul la art. 139, ca fiind caracterizată prin întâlnirea nemijlocită, în spațiul universitar, a studenților cu cadrele didactice și de cercetare. De asemenea, acreditarea instituției de învățământ superior realizată în urma evaluării calității programelor de studii are în vedere conform prevederilor legale doar formele de învățământ consacrate în Legea nr. 1/2011 cu modificările și completările ulterioare. În actul normativ anterior menționat nu este reglementată forma de învățământ online sincron. De asemenea, forma de învățământ se menționează pe actele de studii. Art.152 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 prevede faptul că „ pe diploma de licență, pe diploma de inginer sau, după caz, pe diploma de urbanist se menționează (...) inclusiv forma de învățământ urmată și titlul obținut.” O reglementare similară este și la art.157 din Legea nr.1/2011 conform căruia „diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de master (...) cuprinde toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ.”

În contextul instituirii stării de alertă, pentru derularea procesului educațional în condiții de siguranță, a fost posibilă la învățarea online, în baza Legii nr. 55/2020. Dreptul la învățătură s-a putut

realiza în alte condiții decât cele statuate în condiții de normalitate prin legea organică, Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 55/2020 reglementează posibilitatea utilizării unor metode didactice alternative de predare-învățare-evaluare, în format online, și posibilitatea universităților de a suspenda activitatea cu prezență fizică, această măsură fiind în sfera restrângerii exercițiului unor drepturi pe perioada stării de alertă, la nivel de lege.

Ordonanța de Urgență nr. 141/2020 stabilește în concret, măsurile de realizare a dispozițiilor din Legea nr. 55/2020, respectiv faptul că, în situația limitării sau suspendării activităților didactice pentru realizarea cărora se impune prezența fizică a studenților, activitățile didactice și de cercetare prevăzute la art. 287 alin. (1) și (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și examenele de finalizare a semestrelor și a studiilor de licență și masterat, susținerea referatelor și a tezelor de doctorat, desfășurate prin intermediul tehnologiei și al internetului în anul universitar 2021 - 2022, în cadrul formelor de învățământ cu frecvență și cu frecvență redusă și la distanță sunt recunoscute. De asemenea, instituțiile de învățământ superior care au în structura lor programe de studii universitare de licență în domeniul artele spectacolului au constatat necesitatea extinderii duratei programului de studii de la 3 la 4 ani.

În ceea ce privește cadrul legal privind măsurile de protecție pentru elevii care provin din zona conflictului armat din Ucraina, prin adoptarea OUG nr.15/2022 au fost luate măsuri importante, dar situația de fapt existentă impune luarea unor măsuri suplimentare în vederea asigurării unui parcurs educațional echilibrat și adaptat nevoilor acestora.

În ceea ce privește cadrul legal în vigoare aplicabil elevilor cu performanțe deosebite, acesta nu asigură condițiile necesare pentru ca elevii să fie stimulați să obțină performanță. Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare prevede faptul că statul sprijină copiii și tinerii capabili de performanțe înalte atât în unități de învățământ, cât și în centre de excelență. Pentru sprijinirea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte, Ministerul Educației organizează competiții școlare, extrașcolare și extracurriculare, tabere de profil, simpozioane și alte activități specifice și acordă burse și alte forme de sprijin material și financiar. Normele metodologice privind cheltuielile cu organizarea și desfășurarea competițiilor școlare, extrașcolare și extracurriculare, cuantumul stimulentei financiare acordate elevilor premiați, profesorilor care i-au pregătit și unităților școlare de proveniență a premianților se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Totodată, conform legii, copiii și tinerii capabili de performanțe înalte trebuie să beneficieze, indiferent de vârstă, de programe educative care le respectă particularitățile de învățare și de orientare a performanței.

Conform art.151 alin.(3) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în acest moment este asigurat accesul la studiile universitare de licență a absolvenților învățământului liceal care au obținut, în perioada studiilor liceale, distincții (premiile I, II, III, mențiuni) la olimpiadele școlare internaționale recunoscute de Ministerul Educației, fără susținerea concursului de admitere, pe locuri finanțate de la buget, dar nefiind prevăzute măsuri similare și pentru absolvenții învățământului gimnazial care doresc să-și continue studiile, fără a suține evaluarea națională, în învățământul liceal, la filiere/profiluri și specializări corespunzătoare domeniului în care au obținut premiul I la etapa națională, respectiv premii la etapa internațională a olimpiadelor școlare.

Totodată, conform prevederilor art.82 alin. (1) din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare, elevii de la cursurile cu frecvență din învățământul preuniversitar de stat beneficiază lunar de burse de performanță, de burse de merit, de burse de studio și de burse de ajutor social, în timp ce rezultatele deosebite obținute de elevii din învățământul particular în cadrul competițiilor naționale și internaționale nu sunt recompensate.

Referitor la cadrul legal privind asigurarea calității, potrivit art. 29 din OUG nr. 75/2005,, Orice persoană juridică, publică sau privată, interesată în furnizarea de educație se supune procesului de evaluare și acreditare, în condițiile legii. În ultimii doi ani ne-am confruntat cu pandemia de COVID -19, fapt care a impus modificarea și prorogarea unor termene în vederea evaluării și acreditării furnizorilor de educație. În toată această perioadă activitatea didactică s-a desfășurat în cea mai mare parte în format on-line și evaluarea externă de urgență a furnizorilor de educație a căror activitate nu a putut fi evaluată pe durata stării de urgență/alertă. Numărul furnizorilor de educație care urmează să fie evaluați extern este mult mai mare decât în mod curent, iar resursele umane care se implică în acest proces este limitat. Pentru efectuarea unei evaluări externe obiective și reale, se impune prorogarea termenului de evaluare externă a furnizorilor de educație a căror evaluare nu s-a realizat din motive obiective.

2. Schimbări preconizate:

A. modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1 din 2011 cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

1. completarea art. 57, în sensul în care se majorează cuantumul stimulentei financiare pentru elevii care obțin performanțe la olimpiadele naționale, astfel:

- i) pentru premiul I - 1000 de lei;
- ii) pentru premiul al-II -lea - 700 de lei;
- iii) pentru premiul al- III-lea - 500 de lei;
- iv) pentru mențiuni - 300 de lei."

2. completarea art. 82, astfel încât elevii de la cursurile cu frecvență din învățământul preuniversitar particular să beneficieze de bursă de performanță.

-completarea articolului 111 și stabilirea unui cuantum de 200 de lei/zi/participant pentru finanțarea organizării olimpiadelor naționale școlare; finanțarea se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației;

3. modificarea art 139 alineatul (1) litera a), în sensul în care forma de învățământ cu frecvență este caracterizată prin activități de învățământ și/sau de cercetare programate pe durata întregii zile, specifice fiecărui ciclu de studii universitare, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic pe parcursul semestrului și presupunând întâlnirea studenților cu cadrele didactice și de cercetare în spațiul universitar. Unele activități de învățământ și/sau de cercetare din cadrul formei de învățământ cu frecvență se pot desfășura prin intermediul resurselor electronice, informatice și de comunicații specifice sincrone prevăzute în standardele de calitate elaborate și aprobate de ARACIS.

4. completarea art. 139 cu trei noi alineate, alin.(2), (3) și (4), astfel încât activitățile de evaluare continuă și sumativă de tip examen, în cazul formei de organizare cu frecvență, frecvență redusă și la distanță a programelor de studii universitare de licență și masterat, se realizează în condițiile întâlnirii nemijlocite în spațiul universitar. ARACIS va elabora standarde de calitate cu privire la modul de desfășurare a activităților de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, diferențiat pentru formele de organizare prevăzute la alin. (1), și în raport de domeniile și ciclurile de studii prevăzute la art. 137 alin. (4) din Legea 1/2011. Standardele de calitate prevăzute la alin. (3) vor fi elaborate de către ARACIS în termen de maximum 90 de zile, de la intrarea în vigoare a prezentei OUG. Pe baza aplicării standardelor de calitate, instituțiile de învățământ superior au dreptul de a organiza programe de studii în condițiile prevăzute la alin. (1), urmând ca ARACIS să verifice respectarea acestora în cadrul procedurilor de evaluare externă a calității desfășurate în

condițiile art. 31, respectiv, după caz, art. 33 alin. (3) din OUG 75/20015, cu modificările și completările ulterioare.”

5. modificarea art. 150 alineatul (2), astfel încât la învățământul cu frecvență, durata specifică a studiilor universitare de licență este de 3 - 4 ani, după caz, și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii. Durata studiilor de licență pentru învățământul universitar din domeniile: artele spectacolului, științe inginerești, științe juridice și teologie pastorală este de 4 ani, iar din domeniul științe militare, informații și ordine publică este de 3 sau 4 ani, în funcție de arma sau serviciul și specialitatea militară.

6. se reglementează definiția cursului online sincron ca fiind cursul la care studenții și cadrele didactice participă în același timp dar în locații separate, în general altele decât campusul universitar.

7. se asigura cadrul legal pentru ca autoritățile administrației publice locale să poată acorda din bugetele proprii, premii pentru elevii care au obținut performanțe deosebite la olimpiade naționale și internaționale și la concursuri și competiții naționale și internaționale.

B. Luarea unor măsuri privind elevii care provin din zona conflictului armat din Ucraina:

prin derogare de la prevederile art. 63 alin.(1) lit.e) din Legea educației naționale nr.1/2011, pentru anii școlari 2022-2023 și 2023-2024, cetățenii ucraineni cu statut de elev în sistemul național de învățământ românesc, au dreptul să se înscrie în clasa a- IX-a, fără susținerea evaluării naționale, pe locuri speciale, și peste numărul maxim de elevi cuprins în acea formațiune/clasă, în conformitate cu prevederile unei proceduri aprobată prin ordin al ministrului educației, în termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

C. Luarea unor măsuri integrate pentru a stimula elevii care obțin performanțe școlare:

1. prin derogare de la prevederile art. 63 alin.(1) lit.e) din Legea educației naționale nr.1/2011, absolvenții clasei a-VIII- a pot fi înscriși în clasa a –IX-a, fără susținerea evaluării naționale, și peste numărul maxim de elevi cuprins în acea formațiune/clasă, dacă au obținut locul I la etapa națională a olimpiadelor școlare organizate de Ministerul Educației sau au obținut premii la competiții internaționale recunoscute de Ministerul Educației. Procedura de înscriere va fi aprobată prin ordin al ministrului educației, în termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

2. Elevii cu performanțe deosebite la olimpiadele naționale sau la competițiile internaționale, vor putea fi înscriși la filiera/profilul/specializarea corespondentă specificului olimpiadei naționale/competiției internaționale. Lista privind corespondența specificului olimpiadei naționale/competiției internaționale cu filiera/profilul/specializarea la care se face înscrierea este aprobată anual prin ordin al ministrului educației.

D. Termenele opozabile furnizorilor de educație din domeniul învățământului preuniversitar, pentru a se supune procesului de evaluare externă în vederea acreditării prevăzute de art. 29 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare, sau menținerii acreditării prevăzute de art. 33 alin. (3) din același act normativ, se prelungesc de drept până la sfârșitul anului școlar 2022-2023.

3. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al prezentului act normativ	
1. Impact macro-economic	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impact asupra mediului de afaceri	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impact social	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impact asupra mediului	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	0	23.081	25.666	28.540	31.736	21.804
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						

3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Cheltuielile de personal se încadrează în prevederile Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr.317/2021.					
Secțiunea a 5-a Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ): a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: nu este cazul. b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții: nu este cazul.						
1¹. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
6. Alte informații Nu este cazul.						
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ						

<p>1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.</p>
<p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ Nu este cazul.</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - Proiectul prezentului act normativ va fi supus avizării b) Consiliul Suprem de Apărare a Tarii - nu este cazul. c) Consiliul Economic și Social - nu este cazul. d) Consiliul Concurenței - nu este cazul. e) Curtea de Conturi - nu este cazul.</p>
<p>6. Alte informații Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ</p>
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ Nu este cazul</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>
<p>3. Alte informații Nu este cazul.</p>
<p>Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare</p>
<p>1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Prevederile prezentului act normativ vor fi puse în aplicare, după aprobare, de direcțiile de specialitate ale Ministerului Educației, fără a fi necesară înființarea unor noi organisme.</p>
<p>2. Alte informații Nu este cazul.</p>

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Ordonanță de Urgență pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și prorogarea unor termene.

Ministrul educației,
Sorin-Mihai CÎMPEANU

Președinte interimar,
Consiliul National al Rectorilor
Dan CAȘCAVAL

Președinte
Agenția Română pentru Asigurarea Calității în
Învățământul Superior
Octavian Mădălin BUNOIU

Ministrul finanțelor,
Adrian CÂCIU

Ministrul justiției
Marian Cătălin PREDOIU